

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-026-и назди МДТ “Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Гафуров” ба диссертатсияи Суриева Шакармо Чоршанбиевна дар мавзуи “Тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ зимни омӯзиши “Тоҷикон”-и академик Бобочон Гафуров”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод шудааст.

Муҳимият ва мубрами мавзӯ. Чун Тоҷикистон давлати мустақилу соҳибхитӣ аст, рушди иҷтимоии он дар таълиму тарбияи насли наврас дар рӯҳияи эҳтироми қонун, ҳуқуқи умумибашарӣ, ваҳдати миллӣ, дӯст доштани Ватан, ифтихори ватандорӣ инсонпарварӣ, сулҳдӯстӣ, адолати иҷтимоӣ, бародарӣ баробарӣ, ташаккули тафаккури эҷодӣ ва мустақилонаи насли наврас дар иртибот ба шароити муосир, равнақу ривоҷи арзишҳои миллӣ, умумибашарӣ, демократӣ ва дунявӣ ифода меёбад.

Бо назардошти моҳияти талабот ва вазифаҳои зикршуда таҳсилот ҳамон вазифаҳоеро анҷом медиҳад, ки ҷомеа ва давлат дар назди он мегузорад. Дар ин раванд давлат ҳамчун танзимгар вазифаҳои маълумотро ба нафъи ҷомеа равона сохта, бо ҳимояи ҳуқуқи конституционӣ барои ҳамаи табақаҳои иҷтимоии аҳоли ҷиҳати гирифтани маълумоти босифат шароити мусоид фароҳам меорад.

Аз тарафи дигар, вақте, ки таҳсилот дар симои давлату ҷомеа ҳомии ҳудро пайдо мекунад, мунтазам рушд намуда, вазифаҳои бехтару хубтар анҷом медиҳад ва ҳамчун эҳёгари таърих робитаи наслҳоро бо омӯхтани таърих ва сабақ гирифтани аз он устувор намудаву амалӣ месозад.

Таҳсилоти умумӣ дар асри XXI талаботи махсусро нисбат ба тарбияи насли наврас дар рӯҳияи ҳудогоҳию ҳудушносии миллӣ ва ватандӯстӣ меҳанпарастӣ пешниҳод менамояд, чунки тарбияи насли воқеан ватандӯст ва ояндасозу муҳофизи мероси таърихӣ фарҳангии миллӣ тақозои замони муосир мебошад.

Унвонҷӯ бо назардошти ин, хеле дуруст таъкид менамояд, ки омӯхтани осори таърихӣ фарҳангии гузаштагон, тавачҷуҳ ба тарбияи ватандӯстӣ ҳамчун воситаи тарбияи шахсияти аз ҳар ҷониб рушдёфта, шаҳрванди сидқан дӯстдори Ватан, ояндасозу меҳанпараст ба соҳаи маориф дахл дорад. Аз ин

чост, ки асоснок кардани мазмун, сохтор ва таъмини корҳои ташкилию методии тарбияи ватандӯстии хонандагон, вазифаи асосии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ мебошад.

Вале омӯзиш ва таҳқиқи истифодаи осори ниёгон дар самти ватандӯстиву ватандорӣ, аз ҷумла, омӯзиши асарҳои таърихии олимони тоҷик, махсусан, асари бунёдии «Тоҷикон»-и Бобочон Ғафуров дар шароити муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ нишон медиҳад, ки то имрӯз равиши ягонаи омӯзиши асарҳои таърихиву фарҳангӣ пешниҳод нашуда, мазмуну вазифаҳои он дар шароити соҳибхитӣ чомеаи тоҷик муайян нагардидаву масъалаи ташаккули шахсияти рушдёфта ҳамчун барандаи сифатҳои ватандӯстӣ дар низомии умумии тарбия ва илми педагогика кам омӯхта шудааст.

Омилҳои ташаккули шуури ватандӯстии хонандагон низ пурра баррасӣ нагардида, метод восита ва шаклҳои тарбияи ватандӯстӣ дар фаъолияти педагогии омӯзгорӣ муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Тоҷикистон муайян нашудааст, ки ин ба омӯзиши якҷонибаи масъала, ба таври зарурӣ муайян нашудани ҳадафу вазифа, мазмуну шаклҳои таълим ва фаъолияти корҳои беруназсинфии тарбиявӣ оварда мерасонад.

Дар маҷмӯъ, ҳамаи ин масъалаҳои зикршуда зарурати таҳқиқоти диссертатсионии Суриева Шакарморо бозгӯ карда, аз аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доштани мавзӯи таҳқиқоти доғалаб шаҳодат медиҳад, ки ба тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умуми ҷумҳурӣ нигаронида шудааст.

Диссертатсия мутобиқ ба талаботи Низомнома дар бораи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ба тасвиб расидааст, иҷро шудааст.

Кори диссертатсионӣ дар шӯбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон иҷро шуда, бо қарори ҷаласаи васеи семинари илмӣ-методии муассисаи мазкур муҳокима ва ба **ҳимояи тақрорӣ** пешниҳод шудааст (Суратҷаласа аз 27.02.2025, №03).

Дар ҳулосаи шӯба ва ҷаласаи васеи Семинари илмӣ-методии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи А. Ҷомии АТТ ба мазмун, муҳтаво ва сифати диссертатсия баҳои мусбат дода шудааст.

2. Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021,

№267 ва дар таҳрири нави он аз 26.06.2023 № 295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад.

Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ тарбияи ватандӯстии хонандагон зимни омӯзиши «Тоҷикон»-и академик Бобочон Ғафуров дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ таҳқиқу баррасӣ шуда, метод, восита ва шаклҳои корҳои беруназдарсӣ дар самти тарбияи ватандӯстии хонандагон муайян ва раванди ташаккули ҳудогоҳию худшиносӣ ва тақвияти эҳсоси ватандӯстии хонандагон мавриди омӯзишу таҳлил ва таҳқиқу озмоиш қарор дода шудааст.

Натиҷаҳои таҳқиқотро метавон дар раванди корҳои беруназдарсиҳои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар курсҳои тақмили ихтисос ҷиҳати тақмили дониши назариявӣ, маҳорати касбии омӯзгорони муассисаҳои таълимӣ дар самти омӯзиши асари бунёдии академик Бобочон Ғафуров “Тоҷикон”, дар таҳияи корҳои илмӣ-таҳқиқотии унвонҷӯён ва донишҷӯён ба таври васеъ мавриди истифода қарор дод.

3. Мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот, аз ҷумла, бандҳои 3, 4, 5 ва “Консепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳсилот (тарбияи ватандӯстии наврасону ҷавонон) ва ба Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дараҷаи илмӣ дода мешавад (қарори Раёсати КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 ноябри соли 2017, №5/2) мутобиқат мекунад.

4. Натиҷаҳои асосии кори диссертатсионӣ дар шӯбаи фанҳои гуманитарӣ, ҷомеашиносӣ ва бознигариву тақмили стандарт, барномаи таълим, китобҳои дарсӣ ва ҷаласаи васеи Семинари илмӣ-методии Пажӯҳшгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, дар конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ, Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Ғафуров баррасӣ шуда, ҳамзамон натиҷаҳои асосии кори илмӣ дар шакли 5 мақолаи илмӣ дар нашрияҳои тақризшавандаи феҳристи тавсиянамудаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 1 дастур дар маҷмуаи маводи конференсияҳо нашр гардидаанд. Теъдоди интишороти унвонҷӯ дар нашрияҳои тақризшаванда ба талаботи банди 34 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни 2021, №267, дар таҳрири нав №295 аз 26.06.2023

тасдиқ шудааст, мутобиқ аст.

5.Маводи диссертатсия бо истифода аз ишораҳои мувофиқ ба муаллифони онҳо ва ба сарчашмаҳои иқтибосшуда қорбаст шудаанд, ки ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат мекунанд.

Диссертатсия ба талаботи банди 53-и Низомнома дар бораи шурои диссертатсионӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ва дар таҳрири нави он аз 26.06.2023 № 295 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шудааст, дорои ягонагии дохилӣ, натиҷаҳо ва муқаррароти нави илмӣ барои Ҳимояи ошкор мебошад, ки аз саҳми шахсии муаллифи таҳқиқоти диссертатсионӣ дар илми педагогика шаҳодат медиҳад.

Комиссияи эксперти диссертатсияи Суриева Шакармо Чоршанбиевна дар мавзӯи “Тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ зимни омӯзиши “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуров” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) баррасӣ намуда, дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаи илмӣ

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Суриева Шакармо Чоршанбиевна дар мавзӯи “Тарбияи ватандӯстии хонандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ зимни омӯзиши “Тоҷикон”-и академик Бобочон Ғафуров” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) барои Ҳимояи тақрорӣ қабул карда шавад.

Тибқи банди 99-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” ҳангоми Ҳимояи тақрорӣ диссертатсия муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бояд иваз карда шаванд. Аз ин рӯ, комиссияи эксперти муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбари дигарро барои Ҳимояи тақрорӣ Суриева Ш. пешниҳод мекунад:

2. Комиссияи эксперти муҳаққиқони зеринро, ки қорҳои илмӣ-таҳқиқотнашон ба ихтисоси 13.00.01-Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мувофиқатдоранд, ба ҳайси **муқарризони расмӣ** пешниҳод менамояд:

- **Давлатзода Ҷамила** - доктори илмҳои педагогӣ, директори МДТ “Литсейи касбии техникаи ноҳияи Шаҳринав”

-**Саодати Раҳмоналӣ** — номзади илмҳои педагогӣ, саромӯзгори кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҷтимоии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ таъин карда шаванд.

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** - Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ» тавсия дода мешавад.

4. Ба ҷойгир кардани эълон оид ба **ҳимояи такрорӣ** диссертатсия дар сомонаҳои МТД «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Ба ҷопи автореферат бо ҳукуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ,

доктори илмҳои педагогӣ, профессор:

Шаропов Ш.А.

Аъзоёни комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ, профессор:

Мухаметов Г.Б.

доктори илмҳои педагогӣ, профессор:

Бобоева С.

15.12.2025с.

“Имзоҳои профессорон Шаропов Ш.А., Мухаметов Г.Б. ва С. Бобоеваро тасдиқ мекунам”

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси МДТ-и «ДХ ба номи академик Бобоҷон Ғафуров»

Сайдуллозода З. С.

Маълумот барои тамос: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 735700,
ш. Хучанд, гузаргоҳи Мавлонбеков, 1, тел.: +992 92 805 7007,
Email: zarrina_14.10.70@mail.ru